

Terenga 3: Hōtaka 05 - Whakaaro Māori (3)

Tēnā koutou kua pae mai nei ki uta, ki te hōtaka o Ako. Ko te whāinga matua, kia hoihoi i a tātou ngā motu nei i te kaha o tā tātou kōrero Māori, pēnā me te tātara kihi i te waru. Haere mai kia hoihoi ngātahi ai tātou.

Hei Mahi Whakarongo

He maha ngā tongi i whakapuakina ai e te Kīngi Māori tuarua, e Kīngi Tāwhiao hei ārahi i tana iwi e noho ana i te pōuri. Anei a Tame Pokaia me ana whakamārama ki tētehi o ērā tongi. Anei hoki ngā pātai:

1. He aha ngā momo rākau e toru kei roto i te tongi?
2. He aha ngā rākau rangatira?
3. Mā wai e whakarite ngā tikanga me ngā kawa o tētehi marae?

He Whakamārama

Tirohia ngā tauira e whai ake nei. Ko te whakaaro o te Māori e whakanui ana i te aha i roto i ēnei tauira?

- i. tā tātou hōtaka
- ii. tō tātou akomanga
- iii. Homai he paraoa mā tāua
- iv. Nau mai ki tō koutou marae
- v. Mā tātou e whakaoti ngā mahi

Ko ngā tūpou katoa i whakamahia i runga ake nei e whakaatu ana i te whakaaro Māori o te kaikōrero me tana hiahia kia uru mai te kaiwhakarongo ki roto i ngā āhuatanga e kōrerohia ana. Ko tētehi atu āhuatanga o te whakaaro Māori ka rangona i roto i tā te kaikōrero whakauru i a ia ki tētehi mahi, ki tētehi āhuatanga rānei kia kore ai e takitahi te wairua o te kōrero (iii, v). Ka rangona hoki tā te Māori manaaki i ana manuhiri i roto i te tauira (iv) o runga ake nei.

Hei Mahi

Honoa te kōrero i te taha mauī ki tana hoa i te taha katau. Kei te taha katau te rerenga e kawea ana i te whakaaro Māori ake.

1. Māku tēnā āporo.	a. Kua riro a Hone i a Ngaro.
2. Haere mai ki tōku, kai ai.	h. Kua e mate wheke!
3. E haere ana tō tama ki tāwāhi?	k. Haere tū atu, hoki tū mai.
4. Kāore a Hone i konei.	m. E haere ana tā tāua tama ki tāwāhi?
5. Me ū ki te mutunga.	n. Ki a au tā tāua āporo.
6. Kia pai tō haerenga.	p. Haere mai ki tō tātou whare, kai ai.

He Whakautu:

1. (n), 2. (p), 3. (m), 4. (a), 5. (h), 6. (k)